

93 Uradni list RS, št. 93/2007
z dne 12. 10. 2007

4600. Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja (uradno prečiščeno besedilo)
(ZUNEO-UPB1), Stran 12471.

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 27. septembra 2007 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja, ki obsega:

– Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja – ZUNEO (Uradni list RS, št. 50/04 z dne 6. 5. 2004) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja – ZUNEO-A (Uradni list RS, št. 61/07 z dne 10. 7. 2007).

Št. 700-01/04-78/3

Ljubljana, dne 27. septembra 2007

EPA 1555-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O URESNIČEVANJU NAČELA ENAKEGA OBRAVNAVANJA uradno prečiščeno
besedilo (ZUNEO-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen zakona)

(1) S tem zakonom se določajo skupni temelji in izhodišča za zagotavljanje enakega obravnavanja vsakogar pri uveljavljanju njegovih ali njenih pravic in obveznosti ter pri uresničevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(2) Za namen iz prejšnjega odstavka določa ta zakon subjekte, ki z ukrepi v okviru svojih pristojnosti ustvarjajo pogoje za uresničevanje načela enakega obravnavanja ter skrbijo za osveščanje diskriminiranih oseb in domnevnih kršiteljev oziroma kršiteljic kot tudi družbe kot celote, ter vzpostavlja institucionalne pogoje za delovanje zagovornika oziroma zagovornice načela enakosti, ki z obravnavo primerov domnevnega neenakega obravnavanja po določbah tega zakona nudi pomoč diskriminiranim osebam.

(3) Ta zakon določa tudi skupne posebnosti, ki veljajo za pravno varstvo diskriminiranih oseb v sodnih in upravnih postopkih, sproženih zaradi z zakonom določene kršitve prepovedi diskriminacije na podlagi osebnih okoliščin.

1.a člen

(prenos direktiv Evropskih skupnosti)

V okviru vsebine in namena tega zakona, ki je določen v prejšnjem členu, se s tem zakonom v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropskih skupnosti:

– Direktiva Sveta 76/207/EGS z dne 9. februarja 1976 o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev (UL L št. 39 z dne 14. februarja 1976, str. 40),

– Direktiva Sveta 86/378/EGS z dne 24. julija 1986 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v poklicnih sistemih socialne varnosti (UL L št. 225 z dne 12. avgusta 1986, str. 40),

– Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L št. 180 z dne 19. julija 2000, str. 22),

– Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L št. 303 z dne 2. decembra 2000, str. 23),

– Direktiva 2002/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o spremembi Direktive Sveta 76/207/EGS o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev (UL L št. 269 z dne 5. oktobra 2002, str. 15),

– Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi (UL L št. 373 z dne 21. decembra 2004, str. 37),

– Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (preoblikovano) (UL L št. 204 z dne 26. julija 2006, str. 23).

2. člen

(uporaba zakona)

Enako obravnavanje je zagotovljeno ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost ali drugo osebno okoliščino, zlasti v zvezi:

– s pogoji za dostop do zaposlitve, samozaposlitve in poklica, vključno z izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem,

– z dostopom do vseh oblik in do vseh ravni karijerne orientacije in svetovanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, nadaljnjega poklicnega usposabljanja in preusposabljanja, vključno z delovno prakso,

– z zaposlitvenimi pogoji in pogoji dela, vključno s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi in plačami,

– s članstvom in vključevanjem v organizacijo delavcev ali delodajalcev ali vsako organizacijo, katere člani ali članice opravljajo določen poklic, vključno z ugodnostmi, ki jih zagotavljajo take organizacije,

– s socialno zaščito, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom,

- s socialnimi ugodnostmi,
- z izobraževanjem,
- z dostopom do dobrin in storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji, in preskrbo z njimi.

2.a člen

(izjeme)

(1) Določbe tega zakona ne izključujejo različnega obravnavanja na podlagi določene osebne okoliščine, če takšno različno obravnavanje upravičuje zakonit cilj in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in potrebna.

(2) Različno obravnavanje na področjih iz prve do četrte alineje 2. člena tega zakona zaradi spola, narodnosti, rase ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti je prepovedano ne glede na prejšnji odstavek, razen v naslednjih primerih:

- če zaradi narave posameznih poklicnih dejavnosti ali konteksta njihovega opravljanja taka značilnost predstavlja bistveno in odločilno poklicno zahtevo pod pogojem, da je cilj zakonit in zahteva ustrezna in potrebna,

- zaradi vere ali prepričanja posameznika ali posameznice pri poklicnem delu v cerkvah in drugih verskih skupnostih ali v drugih javnih ali zasebnih organizacijah, katerih etika temelji na veri ali prepričanju, če zaradi narave tega dela ali zaradi konteksta, v katerem se izvaja, vera ali prepričanje predstavlja zakonito in upravičeno poklicno zahtevo glede na etiko organizacije,

- zaradi starosti, če je to objektivno in razumno utemeljeno z zakonitim ciljem, vključno z zakonitimi cilji politike zaposlovanja, trga dela in poklicnega usposabljanja, in če so sredstva za doseg tega cilja ustrezna in potrebna,

- če tako v skladu s pravnim redom Evropske unije določa poseben zakon.

(3) Različno obravnavanje na področjih iz pete do osme alineje 2. člena tega zakona zaradi spola, narodnosti, rase ali etničnega porekla je prepovedano ne glede na prvi odstavek tega člena, razen v naslednji primerih:

- v zvezi z ugodnejšim varstvom žensk v zvezi z nosečnostjo in materinstvom,

- v zvezi z zagotavljanjem blaga ali storitev izključno ali predvsem predstavnikom ali predstavnicam enega spola, če takšno različno obravnavanje upravičuje zakonit cilj in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in potrebna,

- v zvezi z zavarovanji in z njimi povezanimi finančnimi storitvami, ki jih v skladu z Direktivo Sveta 2004/113/ES določa zakon, ki ureja zavarovalništvo,

- če tako v skladu s pravnim redom Evropske unije določa poseben zakon.

3. člen

(prepoved diskriminacije in povračilnih ukrepov)

(1) Na katerem koli področju družbenega življenja iz 2. člena tega zakona je prepovedano ravnanje, ki pomeni diskriminacijo iz 4. oziroma 5. člena tega zakona.

(2) Diskriminirane osebe in osebe, ki pomagajo žrtvi diskriminacije, ne smejo biti izpostavljene neugodnim posledicam zaradi ukrepanja, ki ima za cilj uveljavitev prepovedi diskriminacije (prepoved povračilnih ukrepov).

II. OPREDELITEV POJMOV

4. člen

(enako obravnavanje)

(1) Enako obravnavanje pomeni odsotnost neposredne oziroma posredne diskriminacije zaradi katere koli osebne okoliščine iz 2. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: osebna okoliščina).

(2) Neposredna diskriminacija zaradi osebne okoliščine obstaja, če je oseba zaradi te osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno kot druga oseba.

(3) Posredna diskriminacija zaradi osebne okoliščine obstaja, kadar je oseba z določeno osebno okoliščino bila, je, ali bi bila zaradi navidezno nevtralnega predpisa, merila ali prakse v enakih ali podobnih situacijah in pogojih v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če te določbe, merila ali ravnanja objektivno upravičuje zakoniti cilj in če so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in potrebna.

(4) Neposredna ali posredna diskriminacija so tudi navodila v smislu prejšnjih odstavkov.

5. člen

(nadlegovanje)

(1) Nadlegovanje je nezaželeno ravnanje, temelječe na kateri koli osebni okoliščini, ki ustvarja zastrašujoče, sovražno, ponižujoče, sramotilno ali žaljivo okolje za osebo ter žali njeno dostojanstvo.

(2) Nadlegovanje iz prejšnjega odstavka se šteje za diskriminacijo po določbah tega zakona.

6. člen

(posebni ukrepi)

(1) Posebni ukrepi so začasni ukrepi, ki imajo za cilj zagotoviti dejansko enakost oseb, ki so v manj ugodnem položaju zlasti zaradi svojega spola, narodnosti, rase ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti in spolne usmerjenosti. Posebni ukrepi se lahko sprejmejo z namenom preprečevanja ali odpravljanja posledic takšnega položaja oziroma predstavljajo nadomestilo za manj ugoden položaj.

(2) Posebni ukrepi so zlasti:

– pozitivni ukrepi, ki ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in pogojev dajejo prednost osebam z določeno osebno okoliščino in se uporabijo v primerih, ko obstaja očitno nesorazmerje v zastopanosti oseb z določeno osebno okoliščino,

– spodbujevalni ukrepi, ki dajejo posebne ugodnosti ali uvajajo posebne spodbude za osebe v manj ugodnem položaju.

III. NOSILCI NALOG IN NJIHOVE PRISTOJNOSTI

7. člen

(splošna opredelitev)

(1) Državni zbor Republike Slovenije, Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada), ministrstva in drugi državni organi ter organi samoupravnih lokalnih skupnosti v okviru svojih pristojnosti ustvarjajo pogoje za enako obravnavanje oseb ne glede na katero koli osebno okoliščino z osveščanjem in spremljanjem položaja na tem področju ter z ukrepi normativne in politične narave.

(2) Uradi oziroma vladne službe, ki delujejo na področju enakega obravnavanja oseb ne glede na osebne okoliščine, si v okviru svojega delovnega področja še posebej prizadevajo za uresničevanje namena tega zakona.

8. člen

(sodelovanje s socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami)

Vlada in pristojna ministrstva pri oblikovanju rešitev in predlogov za doseganje namena tega zakona sodelujejo s socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju enakega obravnavanja.

9. člen

(Svet Vlade za uresničevanje načela enakega obravnavanja)

(1) Za spremljanje in ocenjevanje položaja posameznih družbenih skupin z vidika uresničevanja načela enakega obravnavanja Vlada kot svoje strokovno in posvetovalno telo ustanovi Svet za uresničevanje načela enakega obravnavanja (v nadaljnjem besedilu: Svet).

(2) Svet pri opravljanju svojih nalog sodeluje s pristojnimi državnimi organi in drugimi institucijami na področju enakega obravnavanja oseb in preprečevanja diskriminacije na podlagi osebnih okoliščin.

10. člen

(naloge Urada za enake možnosti)

Urad za enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: Urad) usklajuje dejavnosti posameznih ministrstev in vladnih služb, ki se nanašajo na izvajanje tega zakona in opravlja tehnično administrativne naloge za Svet.

10.a člen

(sprejemanje posebnih ukrepov)

(1) Organi oblasti, delodajalci, vzgojno-izobraževalne institucije, politične stranke, organizacije civilne družbe in drugi subjekti lahko sprejemajo posebne ukrepe iz 6. člena tega zakona glede na naravo dela in področje delovanja.

(2) V aktih, v katerih subjekti iz prejšnjega odstavka sprejmejo posebne ukrepe, opredelijo njihov namen in razlog za sprejem.

IV. ZAGOVORNIK OZIROMA ZAGOVORNICA NAČELA ENAKOSTI

11. člen

(institucionalna organiziranost)

(1) Primere domnevnih kršitev prepovedi diskriminacije v skladu s tem zakonom obravnava zagovornik oziroma zagovornica načela enakosti (v nadaljnjem besedilu: zagovornik oziroma zagovornica), ki deluje pri Uradu.

(2) Namen obravnave primerov domnevnih kršitev prepovedi diskriminacije je predvsem v odkrivanju in opozarjanju obstoja diskriminacije. Zagovornik oziroma zagovornica v ta namen daje splošne informacije in pojasnila v zvezi z diskriminacijo, pri obravnavi primera opozarja na ugotovljene nepravilnosti ter priporoča, kako te odpraviti, v drugih postopkih za uveljavljanje pravic v zvezi z varstvom pred diskriminacijo pa diskriminiranim osebam nudi pomoč.

(3) Če število primerov, njihova zahtevnost ali posebnosti glede na določeno osebno okoliščino to zahteva, lahko deluje za posamezno osebno okoliščino poseben zagovornik oziroma zagovornica.

11.a člen

(delovno mesto zagovornika oziroma zagovornice)

(1) Zagovornik oziroma zagovornica je posebno uradniško delovno mesto, za katero veljajo določbe zakona in drugih predpisov, ki urejajo sistem javnih uslužbencev v državnih organih ter sistem plač v javnem sektorju, razen tistih vprašanj, ki so s tem zakonom urejena drugače.

(2) Zagovornika oziroma zagovornico na podlagi izvedenega javnega natečaja na predlog predstojnika oziroma predstojnice Urada imenuje Vlada za obdobje petih let.

(3) Postopek javnega natečaja za zagovornika oziroma zagovornico mora biti zaključen najkasneje tri mesece pred potekom obdobja imenovanja iz prejšnjega odstavka. V istem roku lahko Vlada uradnika oziroma uradnico ponovno imenuje za zagovornika oziroma zagovornico brez javnega natečaja.

(4) Za zagovornika oziroma zagovornico je lahko imenovan, kdor ima najmanj univerzitetno izobrazbo družboslovne ali humanistične smeri ali izobrazbo iste smeri, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo in najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju uresničevanja načela enakega obravnavanja ali človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(5) V primeručasne odsotnosti zagovornika oziroma zagovornice daljše od treh mesecev, Vlada pooblasti drugo osebo, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, za opravljanje nalog zagovornika oziroma zagovornice po tem zakonu.

11.b člen

(samostojnost in neodvisnost pri delu)

(1) Zagovornik oziroma zagovornica opravlja strokovne in organizacijske naloge pri obravnavi primerov domnevnih kršitev prepovedi diskriminacije na podlagi tega zakona samostojno, nepristransko in neodvisno od navodil predstojnika oziroma predstojnice Urada ali Vlade.

(2) Predstojnik oziroma predstojnica Urada izvršuje v razmerju do zagovornika oziroma zagovornice pravice in dolžnosti delodajalca glede ostalih pravic in obveznosti iz delovnega razmerja, ki v tem zakonu niso drugače urejene, v skladu z določbami zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev ter izvršilnih predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

11.c člen

(prenehanje dela zagovornika oziroma zagovornice)

(1) Pred potekom obdobja iz drugega odstavka 11.a člena tega zakona Vlada na predlog predstojnika oziroma predstojnice Urada razreši zagovornika oziroma zagovornico v naslednjih primerih:

– če to sam ali sama zahteva,

– v primeru prenehanja delovnega razmerja v skladu s sporazumom o razveljavitvi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani zagovornika oziroma zagovornice,

– če ne opravlja svojih nalog v skladu s tem zakonom.

(2) V primeru iz tretje alineje prejšnjega odstavka se zagovornika oziroma zagovornico razreši, če svojega dela ne opravlja v razumnih rokih oziroma dela ne opravlja strokovno.

(3) Zagovornik oziroma zagovornica preneha z delom tudi v primeru, ko se izteče petletno obdobje imenovanja, če ni ponovno imenovan ali imenovana v skladu s tretjim odstavkom 11.a člena tega zakona.

12. člen

(začetek obravnave)

(1) Obravnava primera domnevne kršitve prepovedi diskriminacije (v nadaljnjem besedilu: obravnava) se začne na pisno ali ustno pobudo, podano na zapisnik. Pobuda je lahko tudi anonimna, vendar mora vsebovati dovolj podatkov za obrnavo primera.

(2) Zagovornik oziroma zagovornica ne obravnava pobud, iz katerih očitno izhaja, da ne gre za primer kršitve prepovedi diskriminacije.

13. člen

(časovna omejitev pobude)

Pobuda iz prejšnjega člena mora biti dana čimprej oziroma najkasneje v enem letu po nastanku primera, vendar jo lahko zagovornik oziroma zagovornica obravnava tudi po poteku tega časa, če oceni, da gre za tako pomembno oziroma resno zadevo, da je njeno obravnavanje smiselno glede na namen tega zakona.

14. člen

(neformalnost obravnave)

(1) Obravnava je neformalna in brezplačna.

(2) Zagovornik oziroma zagovornica z namenom obravnave v zadevah iz svoje pristojnosti zbira in obdeluje osebne podatke o pobudnikih oziroma pobudnicah in domnevnih kršiteljih oziroma kršiteljicah oziroma podatke, ki mu oziroma ji jih sporočijo druge osebe za potrebe obravnave primerov.

(3) Glede obdelave in varstva osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka veljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

15. člen

(potek obravnave)

(1) Obravnava praviloma poteka pisno, pri čemer lahko zagovornik oziroma zagovornica zahteva od vpletenih, da mu oziroma ji v določenem roku dajo ustrezna pojasnila in dodatne informacije, potrebne za izdajo mnenja. Udeleženci ali udeleženke postopka so zagovorniku oziroma zagovornici dolžni odgovoriti v postavljenem roku ali pa sporočiti razloge, zaradi katerih to ni mogoče.

(2) Če zagovornik oziroma zagovornica oceni, da bo to pripomoglo k razjasnitvi primera, lahko vse vpletene povabi tudi na razgovor.

(3) Zagovornik oziroma zagovornica ustavi obravnavo na zahtevo pobudnika oziroma pobudnice, če ta ne kaže zanimanja za nadaljevanje obravnave ali če zaradi pomanjkljivih podatkov obravnave ne more nadaljevati in zaključiti z mnenjem.

16. člen

(poziv v primeru povračilnih ukrepov)

Če je diskriminirana oseba ali oseba, ki pomaga žrtvi diskriminacije, zaradi ukrepanja, ki ima za cilj uveljavitev prepovedi diskriminacije, izpostavljena neugodnim posledicam, zagovornik oziroma zagovornica že med obravnavo pisno pozove pravno osebo ali drug subjekt, pri katerem je do domnevne kršitve prepovedi diskriminacije prišlo, da z ustreznimi ukrepi zavaruje diskriminirano osebo ali osebo, ki pomaga žrtvi diskriminacije, pred povračilnimi ukrepi oziroma odpravi nastale posledice le-teh.

17. člen

(pisno mnenje)

(1) Obravnava se zaključi s pisnim mnenjem, v katerem zagovornik oziroma zagovornica navede svoje ugotovitve in oceno okoliščin primera v smislu obstoja kršitve prepovedi diskriminacije ter o tem obvesti obe strani.

(2) V mnenju iz prejšnjega odstavka lahko zagovornik oziroma zagovornica opozori na ugotovljene nepravilnosti in priporoči, kako naj se odpravijo, ter pozove domnevnega kršitelja oziroma kršiteljico, da ga v določenem roku obvesti o svojih ukrepih.

18. člen

(prošnja za mnenje in pomoč)

(1) Posameznik oziroma posameznica ali pravna oseba se lahko v dvomu obrne na zagovornico oziroma zagovornika s prošnjo za mnenje o tem, ali bi neko njeno dejanje, storitev ali opustitev lahko pomenilo kršenje načela enakosti zaradi osebnih okoliščin.

(2) Vsakdo se lahko na zagovornika oziroma zagovornico obrne tudi s prošnjo za splošne informacije, nasvet, priporočilo ali drugo pomoč v zvezi z diskriminacijo oziroma pri uveljavljanju pravic v zvezi z varstvom pred diskriminacijo v drugih postopkih.

19. člen

(letno poročilo)

(1) Zagovornik oziroma zagovornica pripravi vsako leto, najkasneje do konca marca za preteklo leto, poročilo o svojem delu, ki ga Urad predloži v sprejem Vladi.

(2) Če deluje v Uradu več zagovornikov oziroma zagovornic v skladu z 11. členom tega zakona, izdelajo zagovorniki oziroma zagovornice skupno poročilo v smislu prejšnjega odstavka.

19.a člen

(obravnava primerov po Zakonu o enakih možnostih žensk in moških)

Določbe tega zakona, ki urejajo postopek obravnave primerov domnevnih kršitev prepovedi diskriminacije, se z dnem uveljavitve tega zakona smiselno uporabljajo tudi za obravnavo primerov domnevnega neenakega obravnavanja zaradi spola po Zakonu o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02).

V. Odstop zadeve pristojni inšpekciji

20. člen

(primeri, ki se odstopijo)

(1) Zagovornik oziroma zagovornica lahko primer odstopi pristojni inšpekciji, če domnevni kršitelj oziroma kršiteljica ravna v nasprotju s prvim odstavkom 15. člena tega zakona.

(2) Če domnevni kršitelj oziroma kršiteljica ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti v skladu s priporočili zagovornika oziroma zagovornice ali ga v roku ne obvesti o sprejetih ukrepih, domnevna kršitev pa ima po mnenju zagovornika oziroma zagovornice vse znake diskriminacije iz 4. oziroma 5. člena tega zakona, pošlje pisno mnenje iz 17. člena tega zakona pristojni inšpekciji.

(3) Pristojna inšpekcija je inšpekcija, ki je na posameznem upravnem področju po zakonu pristojna za inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov, pri katerem je prišlo do ravnanja, ki pomeni diskriminacijo po določbah tega zakona.

21. člen

(pristojnosti inšpektorja oziroma inšpektorice)

(1) Inšpektor oziroma inšpektorica je dolžan obravnavati odstopljene primere ali mnenje zagovornika oziroma zagovornice in predlagati uvedbo postopka zaradi prekrška pri pristojnem organu, če tudi sam oceni, da so podani vsi znaki diskriminacije iz 4. oziroma 5. člena tega zakona.

(2) Pred uvedbo postopka zaradi prekrška lahko inšpektor oziroma inšpektorica glede na okoliščine posameznega primera v okviru svojih pristojnosti, ki jih ima sicer pri opravljanju inšpekcijskega nadzora, opravi še kakšna dejanja, ki so potrebna, da se ugotovi dejansko stanje prekrška in odpravijo njegove posledice, kot tudi zaprosi od zagovornika oziroma zagovornice še druge morebitne podatke iz obravnave domnevne kršitve pri njem.

(3) Če domnevni kršitelj oziroma kršiteljica ni ravnal v skladu s pozivom zagovornika oziroma zagovornice iz 16. člena tega zakona in je diskriminirana oseba ali oseba, ki pomaga žrtvi diskriminacije še vedno izpostavljena povračilnim ukrepom, ima inšpektor oziroma inšpektorica pravico in dolžnost odrediti ustrezne ukrepe, ki v nastalih okoliščinah zavarujejo diskriminirano osebo ali osebo, ki pomaga žrtvi diskriminacije pred povračilnimi ukrepi, oziroma odrediti odpravo neugodnih posledic povračilnih ukrepov.

VI. POSEBNOSTI PRAVNEGA VARSTVA DISKRIMINIRANIH OSEB

22. člen

(pravno varstvo in dokazno breme)

(1) V primerih kršitev prepovedi diskriminacije iz 3. člena tega zakona lahko diskriminirane osebe zahtevajo obravnavo kršitve v sodnih in upravnih postopkih ter pred drugimi pristojnimi organi pod pogoji in na način, določen v zakonu, in imajo pravico do odškodnine po splošnih pravilih civilnega prava.

(2) Kadar v postopkih iz prejšnjega odstavka diskriminirana oseba navaja dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije, mora domnevni kršitelj oziroma kršiteljica dokazati, da v obravnavanem primeru ni kršil načela enakega obravnavanja oziroma prepovedi diskriminacije.

23. člen

(vloga nevladnih organizacij)

Nevladne organizacije lahko v skladu z zakonom, sodelujejo v sodnih in upravnih postopkih, začelih s strani diskriminiranih oseb zaradi kršitve prepovedi diskriminacije.

VII. KAZENSKI DOLOČBI

24. člen

(določitev prekrškov in sankcij)

(1) Storitev ali opustitev, storjena pri izvajanju zakonov in drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov na posameznem z zakonom urejenem področju družbenega življenja, ki ima vse znake diskriminacije v smislu 4. oziroma 5. člena tega zakona, je prekršek, za katerega se storilec kaznuje z globo.

(2) Fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo od 250 do 1.200 urov.

(3) Pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, pri katerem je bil storjen prekršek iz prvega odstavka, se kaznujeta z globo od 2.500 do 40.000 eurov.

(4) Odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, pri katerem je bil storjen prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 250 do 2.500 eurov.

25. člen

(določanje prekrškov v posebnih zakonih)

Ne glede na določbe prejšnjega člena lahko zakon, ki ureja posamezno področje, glede na njegovo vsebino posebej opredeli okoliščine, v katerih je prepovedana diskriminacija iz 4. oziroma 5. člena tega zakona, določi kršitelje oziroma kršiteljice in predpiše sankcije za prekršek v okviru razpona iz prejšnjega člena.

Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja – ZUNEO (Uradni list RS, št. 50/04) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

VIII. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

26. člen

(ustanovitev Sveta)

Vlada ustanovi Svet iz 9. člena tega zakona v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

27. člen

(začetek dela zagovornika oziroma zagovornice načela enakosti)

Zagovornik oziroma zagovornica začne z delom v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

28. člen

(izrekanje kazni za prekrške)

(1) Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v razponih, ki so za globo določeni v tretjem in četrtem odstavku 24. člena tega zakona.

(2) Za prekršek, določen v drugem odstavku 24. člena tega zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških iz prejšnjega odstavka kaznuje fizična oseba z denarno kaznijo od 50.000 do 150.000 tolarjev.

29. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja – ZUNEO-A (Uradni list RS, št. 61/07) vsebuje naslednje prehodne in končni določbi:

PREHODNE IN KONČNI DOLOČBI

21. člen

(1) Vlada imenuje zagovornika oziroma zagovornico v skladu s tem zakonom v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do imenovanja zagovornika oziroma zagovornice iz prejšnjega odstavka opravlja naloge zagovornika oziroma zagovornice po tem zakonu dosedanja zagovornica v skladu z določbami tega zakona.

22. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 8., 9. in 19. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02).

23. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.